

การค้าสินค้าระหว่างไทยกับญี่ปุ่น

1. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร¹และอุตสาหกรรม

ญี่ปุ่นเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 1² ของไทย โดยระหว่างปี 2555-2557 การค้ารวมระหว่างไทยกับญี่ปุ่นมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 2,021,793 ล้านบาท จำแนกเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 699,277 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 1,322,517 ล้านบาท โดยเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 148,228 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 7.33 ของมูลค่าการค้ารวมทุกสินค้า (ตารางที่ 1) ทั้งนี้ ในภาพรวมไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบดุลการค้าให้กับญี่ปุ่นมาโดยตลอด

2. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร

ญี่ปุ่นเป็นประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรอันดับที่ 3 ของไทย ในระหว่างปี 2555-2557 มีสัดส่วนการค้าสินค้าเกษตรร้อยละ 10.62 ของมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรของไทยกับโลก โดยในปี 2555 มีมูลค่าการค้าสินค้าเกษตร 160,676 ล้านบาท แต่ในปี 2556 มีมูลค่าลดลงเหลือ 140,617 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี 2557 เป็น 143,391 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 148,228 ล้านบาท มีอัตราการการรวมลดลงเฉลี่ยร้อยละ -5.53 ต่อปี (ตารางที่ 2) ทั้งนี้ ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า สินค้าเกษตรกับญี่ปุ่นมาโดยตลอด

3. การส่งออกสินค้าเกษตร

ญี่ปุ่นเป็นตลาดส่งออกสินค้าเกษตรอันดับที่ 1 ของไทย ในระหว่างปี 2555-2557 ไทยมีสัดส่วนการส่งออกไปญี่ปุ่นร้อยละ 14.03 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปโลก โดยในปี 2555 ไทยส่งออกไปญี่ปุ่นเป็นมูลค่า 150,621 ล้านบาท และในปี 2556 มีมูลค่าลดลงเหลือ 130,761 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี 2557 เป็น 133,862 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 138,415 ล้านบาท โดยมีอัตราการส่งออกลดลงเฉลี่ยร้อยละ -5.73 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สำหรับการส่งออกในปี 2558 (ม.ค.-ม.ค.) เทียบกับปี 2557 ในช่วงเวลาเดียวกัน พบว่า มีการส่งออกไปญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นจาก 10,401 ล้านบาท เป็น 10,447 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น 46 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.45 (ตารางที่ 2)

สินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรก (ตารางที่ 3) มีสัดส่วนการส่งออกรวมกันถึงร้อยละ 58.19 ของมูลค่า การส่งออกสินค้าเกษตรไปญี่ปุ่น ได้แก่ เนื้อไก่ปรุงแต่ง น้ำตาลทรายที่ได้จากอ้อย อาหารสุนัข หรือแมวจัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก (เช่น ปลากระป๋อง เป็นต้น) กุ้งไม่ได้บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้ ปลาทูน่าปรุงแต่ง ขึ้นเนื้อและเครื่องในไก่แช่แข็ง กุ้งอื่น ๆ แช่เย็นจนแข็ง (เช่น กุ้งกุลาดำ กุ้งขาว เป็นต้น) ข้าว อาหารปรุงแต่งอื่นๆ (เช่น สิ่งสกัด/หัวเชื้อของกาแฟ ชา ยีสต์ ซอส ซุป ซุปข้น ไอศกรีม เป็นต้น) เนื้อ/เปิด/ห่าน/ไก่ต็อกปรุงแต่ง

¹ สินค้าเกษตร หมายถึง สินค้าเกษตรตามพิกัดศุลกากรตอนที่ 01-24

² ลำดับคู่ค้าของไทยเรียงตามมูลค่าการค้าปี 2557

4. การนำเข้าสินค้าเกษตร

ไทยนำเข้าสินค้าเกษตรจากญี่ปุ่นเป็นอันดับที่ 12 ในระหว่างปี 2555-2557 ไทยมีสัดส่วนการนำเข้าจากญี่ปุ่นร้อยละ 2.40 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากโลก โดยในปี 2555 ไทยนำเข้าจากญี่ปุ่นเป็นมูลค่า 10,054 ล้านบาท และมีมูลค่าลดลงอย่างต่อเนื่องในปี 2556 และ 2557 ล้านบาท เป็น 9,856 ล้านบาท และ 9,530 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 9,814 ล้านบาท มีอัตราการนำเข้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ -2.64 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สำหรับการนำเข้าในปี 2558 (ม.ค.-ม.ค.) เทียบกับปี 2557 ในช่วงเวลาเดียวกัน พบว่า มีการนำเข้าจากญี่ปุ่นลดลงจาก 585 ล้านบาทเหลือ 562 ล้านบาท หรือลดลง -23 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงการนำเข้าลดลงร้อยละ -3.89 (ตารางที่ 2)

สินค้านำเข้า 10 อันดับแรก (ตารางที่ 4) มีสัดส่วนการนำเข้า รวมกันถึงร้อยละ 61.77 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากญี่ปุ่น ได้แก่ พลาสติกปิแฉ็คหรือพลาสติกโถงแถบแข็ง ปลาแอลบาคอร์หรือปลาทูนาครีบยาวแข็ง ปลาแมคเคอเรลแข็ง ปลาหมึกกระดองอื่นๆแข็ง ซอสและของปรุงแต่งสำหรับทำซอส (เช่น ผงปรุงรส น้ำปลา น้ำมันหอย ซอสพริก เครื่องแกงสำเร็จรูป เป็นต้น) อาหารปรุงแต่งอื่นๆ (เช่น สิ่งสกัด/หัวเชื้อของกาแฟ ยีสต์ ซอส ชุป ชุปชั้น ไอศกรีม เป็นต้น) ปลาเซลมอนแปซิฟิกอื่นๆ แข็ง ปลาทะเลอื่นๆแข็ง (เช่น กระจกพะงแดง ปลาจระเม็ดขาว) ซอสถั่วเหลือง แป้งข้าวสาลีหรือแป้งเมสลิน

5. อัตราภาษี

ในปี 2556 ญี่ปุ่นมีการเรียกเก็บอัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจริง (MFN applied duties) เฉลี่ยร้อยละ 4.9 เป็นสินค้าอุตสาหกรรมเฉลี่ยร้อยละ 2.6 และสินค้าเกษตร (ไม่รวมสินค้าประมงและผลิตภัณฑ์) เฉลี่ยร้อยละ 19.0 โดยสินค้าเกษตรมีอัตราภาษีแบ่งตามกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มสินค้า	อัตราภาษีที่เรียกเก็บจริงเฉลี่ย (ร้อยละ) MFN applied duties
1. ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ (Animal products)	11.0
2. ผลิตภัณฑ์นม (Dairy products)	135.3
3. ผัก ผลไม้ และพืช (Fruit, vegetables, plants)	11.6
4. กาแฟและชา (Coffee, tea)	15.4
5. ธัญพืชและผลิตภัณฑ์ (Cereals & preparations)	52.0
6. เมล็ดพืช น้ำมัน ไขมันและน้ำมัน (Oilseeds, fats & oils)	9.1
7. น้ำตาลและขนม (Sugars and confectionery)	25.2
8. เครื่องดื่มและยาสูบ (Beverages & tobacco)	14.4
9. สินค้าเกษตรอื่น ๆ (Other agricultural products)	5.2
10. ปลาและผลิตภัณฑ์ (Fish & fish products)	5.7

ที่มา: World Tariff Profile 2013, WTO (2556)

6. ประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ได้แก่ ไต้หวัน ฮองกง สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ ไนจีเรีย

ตารางมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับญี่ปุ่น

ตารางที่ 1 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมระหว่างไทยกับญี่ปุ่นปี 2555-2557

	มูลค่าการค้า				การค้าสินค้าเกษตร (เฉลี่ยปี 2555-2557)	มูลค่า: ล้านบาท
	2555	2556	2557	เฉลี่ย		สัดส่วนสินค้าเกษตร ^{1/} (ร้อยละ)
การค้า	2,275,430	1,927,691	1,862,260	2,021,793	148,228	7.33
ส่งออก	725,044	671,646	701,141	699,277	138,415	19.79
นำเข้า	1,550,386	1,256,045	1,161,119	1,322,517	9,814	0.74
ดุลการค้า	-825,342	-584,399	-459,977	-623,240	128,601	

หมายเหตุ: ^{1/} สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับญี่ปุ่นเทียบกับมูลค่าการค้าทุกสินค้านี้ระหว่างไทยกับญี่ปุ่น(เฉลี่ยปี 2555-2557)

ที่มา: กรมศุลกากร (2557)

ตารางที่ 2 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับญี่ปุ่น ปี 2555-2557

	มูลค่าการค้าไทย-ญี่ปุ่น					มูลค่าการค้า ไทย-โลก เฉลี่ย	สัดส่วน ^{1/} (ร้อยละ)	มูลค่า: ล้านบาท			
	2555	2556	2557	เฉลี่ย	GR (ร้อยละ)			เปรียบเทียบมูลค่าการค้า(ม.ค.-ม.ค.)			
								2557	2558	ส่วนต่าง	GR (ร้อยละ)
การค้า	160,676	140,617	143,391	148,228	-5.53	1,395,79	10.62	10,986	11,010	24	0.21
ส่งออก	150,621	130,761	133,862	138,415	-5.73	986,855	14.03	10,401	10,447	46	0.45
นำเข้า	10,054	9,856	9,530	9,814	-2.64	408,943	2.40	585	562	-23	-3.89
ดุลการค้า	140,567	120,904	124,332	128,601		577,912		9,815	9,885	69	

หมายเหตุ: ^{1/} สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับญี่ปุ่นเทียบกับมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับโลก (เฉลี่ยปี 2555-2557)

ที่มา: กรมศุลกากร (2557)

ตารางที่ 3 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปญี่ปุ่น 10 อันดับแรก ปี 2555-2557

อันดับ	รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2555	2556	2557	เฉลี่ย		
1.	เนื้อไก่ปรุงแต่ง (160232)	32,837	30,372	27,640	30,283	21.88	-8.25
2.	น้ำตาลทราย ที่ได้จากอ้อย (170114)	2,114	3,809	10,014	5,312	3.84	117.62
3.	อาหารสุนัขหรือแมวจัดทำขึ้นเพื่อ การขายปลีก (เช่น ปลาบรรจุ ภาชนะอัดลม เป็นต้น) (230910)	9,679	9,251	9,557	9,496	6.86	-0.63
4.	กุ้งไม่ได้บรรจุภาชนะที่อากาศผ่าน เข้าออกไม่ได้ (160521)	13,065	10,624	8,880	10,857	7.84	-17.56
5.	ปลาทูนาปรุงแต่ง (160414)	6,171	6,102	5,812	6,028	4.36	-2.95
6.	ชิ้นเนื้อและเครื่องในไก่แช่แข็ง (020714)	9	12	5,193	1,738	1.26	2352.6 1
7.	กุ้งอื่น ๆ แช่เย็นจนแข็ง (เช่น กุ้ง กุลาดำ กุ้งขาว) (030617)	10,815	6,579	4,488	7,294	5.27	-35.58
8.	ข้าว (100630)	3,256	4,126	4,425	3,935	2.84	16.57
9.	อาหารปรุงแต่งอื่น ๆ (เช่น สิ่ง สกัด/ หัวเชื้อของกาแฟ ชา หรือ ชามาเต้ ยีสต์ ซอส ซุป ซุปข้น ไอศกรีม เป็นต้น) (210690)	2,808	3,199	3,470	3,159	2.28	11.16
10.	เนื้อ เป็ด ห่าน ไก่ต็อก ปรุงแต่ง (160239)	1,525	2,740	3,071	2,445	1.77	41.88
	รวม 10 อันดับแรก	82,280	76,814	82,549	80,548	58.19	0.16
	อื่น ๆ	68,341	53,947	51,313	57,867	41.81	-13.35
	รวมส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมด	150,621	130,761	133,862	138,415	100.00	-5.73

ที่มา: กรมศุลกากร (2557)

ตารางที่ 4 มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากญี่ปุ่น 10 อันดับแรก ปี 2555-2557

อันดับ	รายการ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2555	2556	2557	เฉลี่ย		
1.	พลาสติกปิแฉ็คหรือปลาโททองแถบแฉ่แฉ่ง (030343)	1,587	1,772	1,602	1,654	16.85	0.46
2.	ปลาแอลบาคอร์หรือปลาทูนาครีบยาวแฉ่แฉ่ง (030341)	1,452	853	1,185	1,163	11.85	-9.68
3.	ปลาแมคเคอเรลแฉ่แฉ่ง (030354)	760	803	848	804	8.19	5.64
4.	ปลาหมึกกระดอง อื่นๆ แฉ่แฉ่ง (030749)	294	268	539	367	3.74	35.30
5.	ซอสและของปรุงแต่งสำหรับทำซอส (เช่น ผง ปรุงรส น้ำปลา น้ำมันหอย ซอสพริก เครื่องแกง สำเร็จรูป เป็นต้น) (210390)	430	378	416	408	4.16	-1.67
6.	อาหารปรุงแต่งอื่น ๆ (เช่น สิ่งสกัด/หัวเชื้อและ สิ่งเข้มข้นของกาแฟ ชา หรือชามาเต้ ยีสต์ ซอส ซุบ ซุปข้น ไอศกรีม เป็นต้น) (210690)	396	416	414	409	4.17	2.18
7.	ปลาแซลมอนแปซิฟิกอื่น ๆ แฉ่แฉ่ง (030312)	476	460	358	432	4.40	-13.28
8.	ปลาทะเลอื่น ๆ แฉ่แฉ่ง (เช่น ประกะพงแดง ปลาจระเม็ดขาว)(030389)	378	272	272	307	3.13	-15.12
9.	ซอสถั่วเหลือง (210310)	293	253	261	269	2.74	-5.62
10.	แป้งข้าวสาลีหรือแป้งเมสลิน (110100)	279	248	220	249	2.54	-11.29
	รวม 10 อันดับแรก	6,347	5,724	6,115	6,062	61.77	-1.85
	อื่น ๆ	3,707	4,132	3,415	3,751	38.22	-4.01
	รวมนำเข้าสินค้าเกษตรทั้งหมด	10,054	9,856	9,530	9,814	100.00	-2.64

ที่มา: กรมศุลกากร (2557)

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
เมษายน 2558